

333МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**



15 -16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

РІВНЕ

УДК 373.3.091.12

П 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 6 від 30 травня 2024 р.),
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

Рецензенти:

Канішевська Л.В., доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України.

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану», м. Рівне, 15-16 травня 2024 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2024.140 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України, формування національної солідарності в учнівської та студентської молоді, організації інклюзивного навчання в закладах освіти, підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та педагогів в умовах інформаційних впливів і воєнного стану.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2024.

Укладання.

© Автори статей, 2024

НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ПІДГРУНТЯ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Сойчук Руслана Леонідівна,

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет

Кожна нація вирізняється сформованістю історично зумовленої та такої, що об'єднує представників цієї нації, системою символів-цінностей, у якій: національна ідея; національні інтереси; національний характер; мова, історія, культура нації (традиції, звичаї, мистецтво, кулінарія тощо); соціокультурні норми; національні почуття; емоційно-ціннісне ставлення до інших представників різних націй; національна солідарність, національна гідність, національна самоповага й ін. Відтак, у культурі кожної національної спільноти побутують певні системи цінностей і певна їхня ієрархія: в розвинутій національній спільноті існує право кожного вибирати й формувати власну систему цінностей із відповідною ієрархією та існують цінності, які, на думку національної спільноти, постають запорукою сталого розвитку народу, нації, держави [5; 6].

Національні цінності є підґрунтям існування й розвитку національної спільноти та виконують різні функції (інтегральну, соціалізуючу, комунікативну) і виступають у формі ціннісних настанов, орієнтацій, національно-політичних ідеалів, ідей, які складають ядро національної самосвідомості [1]. Визначення національних цінностей відбувається під час складного історичного процесу націєтворення, що супроводжується розвитком національної духовної і матеріальної культури під безпосереднім і опосередкованим впливом економічних, політичних відносин і національних традицій [5].

Усвідомлення національних цінностей сприяє формуванню національних особливостей, що надалі переростають у національну самовизначеність, національну належність особистості до певного національного середовища, де наявна система національних традицій, звичаїв, норм та оцінок виступає керівним елементом мотивації її поведінки, діє на міжособистісні взаємини, уподобання, погляди на життєвий устрій. Національна належність є поєднанням об'єктивно-соціальної залежності особистості від спільноти й суб'єктивного ставлення до неї, що становить соціально-психологічну сполучну ланку для індивіда, до умов національного способу життя, культури, традицій, що відображається у внутрішньо-особистісній структурі національних зв'язків, які виражаються не тільки в національній визначеності, а й у національній самосвідомості [4, с. 63–85].

За нинішніх умов відстоювання державності й ствердження української нації домінантними національними цінностями визначаємо: свободу, українську національну ідею, українську позитивну національну ідентичність, національну солідарність, українську мову, історичну пам'ять, державні та національні символи України, Конституцію України, національну культуру (традиції, звичаї, обряди, мистецтво, побут, національні особистості-символи), життя і здоров'я громадян української нації, національну гідність і гордість, відданість, відповідальність громадян щодо стратегічних напрямів і цілей розвитку Української держави й нації, толерантність, пошану до нації, що утворила державність, та територіальну цілісність, незалежність і соборність Української держави [5].

Формування національної ідентичності як колективного феномену має відзначатися зорієнтованістю на творення єдності, національної солідарності, толерантності, на досягнення консолідації української нації. Солідарність – однастайність, спільність інтересів, активне співчуття певним діям або судженням; соціальна згуртованість, єдність дій, спільна діяльність, у процесі якої досягають певних цілей, вирішують суспільні проблеми, реалізують спільні інтереси [5]. Разом з тим, солідарність інтегрує

переконання та дії, взаємодопомогу та підтримку членів певної соціальної групи, національної спільноти на основі спільності інтересів, зокрема національних інтересів держави, нації, та необхідності досягнення загальних цілей; спільної відповідальності; активного співчуття та підтримку актуально доречних інтересів чи думок [6]. Тому раціональним є вироблення механізмів трансформації національної ідентичності в контексті європейської інтеграції на засадах-цінностях толерантності та національної солідарності. Національна солідарність постає рушійною силою «індивідуальної суспільно-історичної активності особистості, визначає дійсний рівень її національної автентичності як наслідку процесу національної самоідентифікації» [3, с. 288; 6], що надає рішучості долати труднощі, жити й творити майбутнє своє й української нації; гуртує громадян на різні форми боротьби за національне і соціальне визволення [2, с. 157], оскільки «тільки так ми маємо шанс подолати взаємне відчуження генерацій і верств народу і попри все поновити тяглість культури і цілісність нації» [3, с. 282].

Спостережено, що у національній культурі репрезентовано всю систему національних цінностей, утвердження яких сприяє творенню позитивної національної ідентичності як основи консолідації українського народу, збереженню незалежності державності й становленню політичної нації.

Список використаних джерел:

1. Карлова В. В. Духовні цінності в структурі національної самосвідомості : українські реалії [Електронний ресурс]. URL: [//http://academy.gov.ua/ej/ej11/txts/10kvvsur.pdf](http://academy.gov.ua/ej/ej11/txts/10kvvsur.pdf)].
2. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї : Людина. Освіта. Соціум. 2-ге вид., переробл. Київ : Грамота, 2010. 576 с.
3. Лавриченко Н. М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы : [монографія]. Київ : ВіРА ІНСАЙТ, 2000. 444 с.
4. Лебідь І. В. Національні цінності у виховному процесі загальноосвітньої школи (теоретико-методологічний аспект) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. Умань, 2002. 222 с.

5. Сойчук Р. Л. Виховання національного самоствердження в учнівської молоді : монографія. Рівне : О. Зень, 2016. 416 с.
6. Сойчук Р.Л., Грицай Н.Б. Сутнісна характеристика феномену національної солідарності студентської молоді в умовах викликів сьогодення. *Педагогічні науки: теорія та практика*. № 3 (43), 2022. С. 123–130.

ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сокол Наталія Валеріївна,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
науковий керівник: к. філол. н., доц. Бісовецька Л.А.,
Рівненський державний гуманітарний університет

Основне завдання закладів середньої освіти полягає у створенні умов для розвитку й самореалізації кожної особистості. І саме ця проблема потребує використання нових резервів її початкової ланки. У цьому контексті надзвичайно актуальною стала проблема розвитку читацької самостійності молодших школярів, оскільки рівень сформованості навичок самостійної роботи з книгою є важливою передумовою інтелектуального, творчого й духовного розвитку особистості.

Проблемою формування читацької самостійності займалися вітчизняні вчені О. Богданова, О. Вашуленко, Г. Волошина, В. Мартиненко, М. Наумчук, Т. Олійник, Г. Підлужна, Г. Подановська, О. Савченко, Н. Скрипченко В. Трунова та ін. У роботах вони визначили першооснови літературної освіти в початковій школі, обґрунтували основні вимоги до позакласного читання, розглядали шляхи оптимізації уроків класного й позакласного читання.

Читацька самостійність, на думку Г. Подановської, – це інтегрована якість, яка характеризується наявністю у читача мотивів, що спонукають його

З М І С Т

Necherda Valeriia Borysivna

EFFECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF
ASSERTIVENESS OF PUPILS OF SENIOR CLASSES _____ 3

Zhou Yicheng

FEATURES OF PROSPECTIVE TEACHERS' PROFESSIONAL
TRAINING IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION _____ 6

Акімов Вадим Юрійович

РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ПРОФІЛАКТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ _____ 8

Береговська Наталія Олексіївна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І ВИХОВАННІ: РЕАЛІЇ
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ _____ 11

Боровець Олена Віталіївна

РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ _____ 15

Ван Їньцзи

ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ _____ 18

Верхова Ірина Павлівна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ _____ 20

Власюк Людмила Василівна

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА УРОКАХ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____ 23

Воронко Денис Анатолійович, Гудовсек Оксана Анатоліївна

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОСНОВА
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ:
НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ _____ 27

Євтушенко Олеся Миколаївна

СУТНІСТЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ _____ 30

<i>Журба Катерина Олександрівна</i>	
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНСТУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ_____	33
<i>Іванова Лідія Іванівна</i>	
РУХАНКА ЯК КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ СИСТЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	36
<i>Колодич Сніжана Іванівна</i>	
МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ_____	39
<i>Костолович Марія Ігорівна</i>	
ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ_____	43
<i>Лапно Віолетта Валеріївна</i>	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ_____	46
<i>Леус Ірина Валеріївна</i>	
ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ОДНОЛІТКАМИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ_____	49
<i>Лоу Кайвень, Сойчук Руслана Леонідівна</i>	
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ_____	52
<i>Ма Їжун</i>	
СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ_____	55
<i>Маліновська Наталія Василівна</i>	
ЕЙДЕТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ_____	58
<i>Михальчук Таїса Миколаївна</i>	
СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ_____	60
<i>Морін Олег Леонідович</i>	
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ_____	63

Паска Тарас Валерійович, Паска Андрій Валерійович ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ _____	66
Поличева Юлія Володимирівна ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ США _____	70
Руденко Юлія Олександрівна ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	74
Синьчук Оксана Миколаївна, Мартинюк Марина Іванівна ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА _____	77
Сілкова Ельвіра Орестівна ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	83
Сміцька Оксана Вікторівна МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____	88
Сойко Інна Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ _____	91
Сойчук Руслана Леонідівна НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ПІДҐРУНТЯ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ _____	94
Сокол Наталія Валеріївна ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	97
Сорочинська Тетяна Адамівна ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ _____	100

<i>Толочко Світлана Вікторівна</i>	
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ	103
<i>Трейтяк Дмитро Вячеславович</i>	
ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПОШИРЕННЯ СЕРВІСІВ ШІ	109
<i>Третьак Оксана Миколаївна, Сюй Чан</i>	
СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ПЕДАГОГА	111
<i>У Сянь</i>	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	115
<i>Хом'як Ольга Анатоліївна, Продан Олена Михайлівна</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ДЛЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	118
<i>Чугай Оксана Леонідівна</i>	
LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	121
<i>Шостак Анастасія Володимирівна</i>	
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАЙМЕННИКА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	124
<i>Яковишина Тетяна В'ячеславівна</i>	
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	127
<i>Яремович Марія Андріївна</i>	
РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	133

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ В
УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15-16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК
КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ**

ВИДРУКОВАНО:

**КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
РДГУ**

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 14.05.2024 Р.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.